

OBČINA
KANAL OB SOČI

2

TRG SVOBODE 23 5213 KANAL TEL. ++386 5 3981200 FAX. ++386 5 3981223 E - POŠTA: obcina.kanal@obcina-kanal.si

Številka: 9000-0008/2017

Datum: 9. 10. 2017

OBČINSKI SVET OBČINE KANAL OB SOČI

ZADEVA: Povečanje izkoriščanja mineralnih surovin v Kamnolomu Anhovo in pridobitev okoljevarstvenega soglasja v ta namen

PREDLAGATELJ: Andrej Maffi, župan

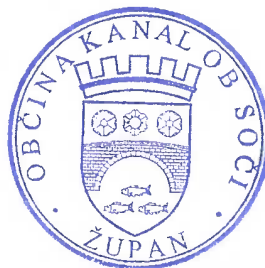
PRIPRAVIL: Božidar Rustja, strokovni sodelavec občine

PRAVNA OSNOVA: Statut Občine Kanal ob Soči (Uradne objave Primorskih novic št. 41/03, 17/06 in Uradni list RS št. 70/07, 51/08 in 93/15)

NAMEN: Občinskemu svetu predstaviti in ga podrobneje seznaniti s PVO za izkoriščanje mineralnih surovin lapor in apnenec v kamnolomu Anhovo (razširitev obstoječih kamnolomov), investitorja Salont Anhovo d.d., ki ga je pripravilo podjetje Marbo Okolje d.o.o., Lesce v postopku Agencije RS za okolje za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg: Izkoriščanja mineralnih surovin lapor in apnenec za industrijske namene v kamnolomu Anhovo.

POROČEVALEC: župan Andrej Maffi, strokovni sodelavec občine Božidar Rustja in predstavniki podjetja Marbo Okolje d.o.o., Lesce

Občinskemu svetu Občine Kanal ob Soči se po opravljeni razpravi predlaga v sprejem sklepe navedene v VI. točki priloženega gradiva.



Andrej Maffi
župan

Priloga:

- Povečanje izkoriščanja mineralnih surovin v Kamnolomu Anhovo in pridobitev okoljevarstvenega soglasja v ta namen - gradivo

POVEČANJE IZKORIŠČANJA MINERALNIH SUROVIN V KAMNOLOMU ANHOVO IN PRIDOBITEV OKOLJEVARSTVENEGA SOGLASJA V TA NAMEN

gradivo za Občinski svet

I. UVOD

Agencija RS za okolje je z naznanilom obvestila občino in javnost, da je v prostorih Upravne enote Nova Gorica in na spletni strani agencije razgrnjena dokumentacija za pridobitev okoljevarstvenega soglasja za izkoriščanje mineralnih surovin lapor in apnenec v kamnolomu Anhovo (razširitev obstoječih kamnolomov), investitorja Salonit Anhovo d.d.. Javnost lahko k predvidenemu posegu poda mnenja in pripombe, osebe ki bi lahko bile prizadete in okoljevarstvene organizacije pa lahko zahtevajo tudi vstop v upravni postopek kot stranski udeleženci.

Dokumentacija obsega: Vlogo investitorja Salonit Anhovo d.d.; Rudarski projekt za pridobitev koncesije; Poročilo o vplivih na okolje (z elaborati: Ocena dodatne obremenitve zunanjega zraka, Poročilo o modeliranju hrupa, Poročilo o seizmičnih meritvah ob miniranju 2012-2014, Hidrološko-hidravlična analiza) ter osnutek okoljevarstvenega soglasja.

II. OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRT

Za razširitev obstoječih kamnolomov je Občina Kanal ob Soči v letu 2009 sprejela Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za kamnolome Rodež in Perunk (Ur. list RS 22/09). V postopku priprave OPPN je bilo izdelano tudi okoljsko poročilo. V njem je bilo obravnavano povečanje letne količine pridobivanja mineralnih surovin iz 1.000.000 t/leto na 1.500.000 t/leto, kar naj bi zadoščalo za 30-letne potrebe delovanja podjetja.

OPPN med drugim vsebuje določbo, da mora investitor obvezno izvajati na objektih v naselju Morsko monitoring možnih poškodb, ki bi bile povzročene z miniranjem. Prav tako določa obveznost investitorja, da na podlagi rudarskega načrta in poročila o vplivih na okolje sklene dogovor z lokalno skupnostjo o povečani eksploataciji in posledično povečanju vplivov na okolje, še pred pridobitvijo rudarskega dovoljenja.

III. RUDARSKI NAČRT

Za razširitev kamnolomov je bil izdelan rudarski načrt za pridobitev rudarske pravice (koncesije) z naslednjimi značilnostmi:

- pridobivalni prostor kamnoloma se poveča iz sedanjih 47,10 ha površine na skupno 97,9 ha, kar predstavlja povečanje površine za 108%;
- letna količina pridobivanja mineralnih surovin se poveča iz 1.300.000 t/leto na 2.000.000 t/leto, kar predstavlja povečanje količine za 54%.
- zgradi se nove notranje dostopne poti v dolžini 9.200 m;
- zgradi se lagune in 5 usedalnikov za padavinske odpadne vode z odprtih površin kamnoloma.

Dosedanji način pridobivanja kamnin »od spodaj navzgor« se spremeni v način »od zgoraj navzdol«. Smer pridobivanja bo potekala iz kamnoloma Rodež proti kamnolomu Perunk, tako da se bosta kamnoloma v višjih etažah spojila. Povezava pa bo vzpostavljena šele po večletnem napredovanju pridobivanja. Z načinom pridobivanja »od zgoraj navzdol« bo pri prehodu na nižjo etažo omogočen začetek izvajanja sanacije zgornje, že izkoriščene etaže.

Delo v kamnolomu naj bi se izvajalo od ponedeljka do petka od 6. ure do 22. ure 250 dni v letu. Ugotovljene zaloge na območju posega so ocenjene na 103.551.292 ton in bi v primeru izkoriščanja po 2.000.000 t/leto zadoščale za 51,5 let izkoriščanja.

IV. POROČILO O VPLIVIH NA OKOLJE

Poročilo o vplivih na okolje obravnava razširitev kamnoloma po rudarskem načrtu. Pri tem presoja vplive povečanega izkoriščanja na okolje (vpliv prašnih delcev, vpliv hrupa, vpliv na vode, vpliv na krajino, vpliv vibracij, tveganja nesreč, vpliv na nepremično premoženje...). Pri tem obravnava vplive (a) samega posega - to je povečanega pridobivanja v kamnolomu oziroma kasnejše sanacije, (b)

vplive »celotne obremenitve« okolja - skupaj z vplivi obstoječega drobilca surovin, delavnic s sanitarijami, trafo postaje in skladišča izrabljenih gum, ter (c) »skupne obremenitve« okolja - skupaj z vplivi obstoječe obremenitve okolja v okolici: cementarne Saloniit Anhovo d.d., predelave gradbenih odpadkov s premično napravo na območju kamnoloma, prometa po okoliških prometnicah).

V poročilu je še navedeno, da je v nadaljevanju predvideno tudi povečanje količine proizvedenega klinkerja v cementni peči iz današnjih 3.180 t/dan na 3.379,5 t/dan za čas 344 dni v letu (to povečanje sicer ni predmet tega postopka).

Sklepni zaključek poročila je:

- da so ocenjeni učinki vplivov (a) samega posega večinoma neznatni -ocena 1 ali zmerni -ocena 2, le pri vplivih posega na krajino in izkoriščanje naravnih dobrin je vpliv velik -ocena 3;
- da so ocenjeni učinki (b) »celotne obremenitve« pretežno neznatni -ocena 1 ali zmerni -ocena 2, pri vplivih na krajino in izkoriščanje naravnih dobrin so veliki -ocena 3, pri vplivu na hrup pa zelo veliki -ocena 4;
- da so ocenjeni vplivi učinkov (c) »skupne obremenitve« pretežno neznatni -ocena 1 ali zmerni -ocena 2, pri vplivih na krajino in izkoriščanje naravnih dobrin so veliki -ocena 3, pri vplivih na hrup in krajino pa zelo veliki -ocena 4.

Vplivno območje posega za zdravje in premoženje ljudi in je tako omejeno na območje samega kamnoloma.

Vsi ocenjeni učinki vplivov so prikazani v naslednji tabeli iz poljudnega povzetka poročila:

Tabela 8-1: Pomembni vplivi posega in ocena njihovih učinkov

	Ocena vpliva v času obratovanja	Ocena vpliva v času odstranitve	Vrednotenje celotne obremenitve	Vrednotenje skupne obremenitve
Vpliv na okolje, človeka in njegovo zdravje				
Vplivi na zrak z emisijami snovi v zrak in podnebne spremembe	2	1	2	2
Vpliv nastajanja in ravnanja z odpadki	1	1	1	2
Vpliv uporabe nevarnih snovi in z njo povezana tveganja	1	0	1	1
Vpliv na obremenjevanja okolja s hrupom	1	1	4	4
Vpliv na preostale vsebine presoje				
Vpliv na ekosisteme, rastlinstvo in živalstvo ter njihove habitate	2	+	2	2
Vpliv na kakovost tal in podzemne vode ter njihovo uporabo	1	1	1	1
Vpliv na kakovost in količine površinskih voda in njihovo uporabo	2	1	2	2
Vpliv na krajino in njen značaj	3	+	3	4
Vpliv rabe, uporabe ali izkoriščanja obnovljivih in neobnovljivih naravnih dobrin	3	2	3	3
Vpliv na vibracije	1	1	1	1
Vpliv na človekovo nepremično premoženje	1	1	1	1

Legenda:

- +: Vpliv je pozitiven. Sprememba sestavine okolja (količinska ali kakovostna) je zaznatna, stanje se je izboljšalo.
- 0: Ni vpliva. Ni spremembe sestavine okolja.
- 1: Vpliv je neznaten. Sprememba sestavine okolja (količinska ali kakovostna) je neznatna oz. malo pomembna. Vpliv je neznaten tudi zaradi v PVO določenih ukrepov, če so določeni.
- 2: Vpliv je zmeren. Sprememba sestavine okolja (količinska ali kakovostna) je zaznavna oz. pomembnejša, toda še v mejah zmernega. Vpliv je zmeren tudi zaradi v PVO določenih ukrepov, če so določeni.
- 3: Vpliv je velik. Sprememba sestavine okolja (količinska ali kakovostna) je velika. Vpliv je velik kljub v PVO določenih ukrepov, če so določeni.
- 4: Vpliv je zelo velik. Sprememba sestavine okolja (količinska ali kakovostna) je zelo velika, na meji še dopustnega. Ob upoštevanju v PVO določenih ukrepov, če so določeni, zakonsko predpisane vrednosti ne bodo presežene.
- 5: Vpliv je nedopusten. Sprememba sestavine okolja (količinska ali kakovostna) je izjemno velika in presega zakonsko predpisane vrednosti. Kljub izvedbi ukrepov se vpliva na sestavino okolja ne da zmanjšati do te mere, da bi bil v okvirih zakoniko dovoljenih vrednosti.

Celotno poročilo lahko svetniki proučijo na spletnem naslovu:

<http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/presoja%20vplivov%20na%20okolje/okoljevarstveno%20soglasje/Vloge%20v%20re%20C5%A1evanju/>

V. PRIPOMBE IN POMISLEKI K PREDVIDENIM POSEGOM

1. Splošno

- a) Predvidena razširitev pridobivanja po rudarskem projektu obsega enako površino, kot je bila obravnavana v OPPN, vendar so ocenjene zaloge in predvidene količine pridobivanja na tem območju bistveno večje od količin, ki so bile obravnavane pri pripravi OPPN in v okoljskem poročilu za OPPN:
- v OPPN je bilo predvideno pridobivanje 1.500.000 t/leto v 30-letnem obdobju;
 - v rudarskem projektu pa je predvideno pridobivanje 2.000.000 t/leto v 50-letnem obdobju.
- Predvidena razširitev kamnolomov torej glede količin bistveno odstopa od vsebine OPPN.

Poleg tega je v poročilu v vplivih na okolje navedeno, da je bila največja količina izkoriščanja 1.285.000 t/leto dosežena v letu 2008, v letu 2013 pa je bila 900.000 t/leto. V primerjavi z letom 2013 (oziroma najbrž tudi današnjim stanjem) je torej predvideno povečanje izkoriščanja za 122%.

V razgrnjeni dokumentaciji ni zaslediti obrazložitve zakaj se je količina zalog na enaki površini pridobivanja toliko povečala in zakaj je potrebno tolikšno povečanje pridobivanja napram današnjemu stanju.

- b) OPPN zavezuje investitorja Salonit Anhovo d.d. da na podlagi rudarskega načrta, v katerem bosta natančno opredeljena način in količina letne eksploatacije, ter poročila o vplivih na okolje, ki bo vsebovalo natančne vplive na okolje (med njimi tudi hrup, prah, in tresljaje), sklene dogovor z lokalno skupnostjo o povečani eksploataciji in posledično povečanju vplivov na okolje, še pred pridobitvijo rudarskega dovoljenja.

Občina ni prejela drugega poročila o vplivih na okolje, zato se razgrnjeno poročilo lahko obravnava tudi kot poročilo, ki ga zahteva OPPN. Za občino je pomembno, da je to poročilo izdelano popolno in pravilno. Zaradi tega in v povezavi z določbami ZUP bi morala občina uveljavljati položaj stranke v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, ki ji daje več možnosti vplivanja na odločitve.

Prav tako bi morala občina o navedeni določbi OPPN obvestiti Ministrstvo za infrastrukturo, ki je Salonitu Anhovo že podelilo rudarsko pravico (koncesijo) in bo v nadaljevanju pripravilo koncesijsko pogodbo. Podpisana koncesijska pogodba predstavlja po sedaj veljavnem Zakonu o rudarstvu podlago za pričetek izkoriščanja in s tem »rudarsko dovoljenje« v smislu določbe OPPN. Dokler sporazum med investitorjem in lokalno skupnostjo po določbah OPPN ne bo sklenjen, koncesijska pogodba ne bi smela biti podpisana.

2. Poročilo o vplivih na okolje

Razgrnjena dokumentacija je obsežna (rudarski projekt 53 strani, poročilo o vplivih na okolje 135 strani, elaborati preko 100 strani), zato ni možno izključiti nejasnosti ali nesporazumov pri proučitvi dokumentacije. Pripombe in pomisleki k nekaterim ocenam so zaradi boljšega razumevanja podani v ležeči pisavi.

a. Vpliv povečanega izkoriščanja na emisije v zrak (»prašenje«)

V sklopu poročila je pripravljena teoretična ocena širjenja prašnih delcev PM10 v zrak pri obratovanju kamnoloma ter nato računsko ocenjena širitev prahu v okolico. Ocena širjenja je pokazala, da naj bi bile zaradi obratovanja kamnoloma presežene dovoljene emisije PM10 delcev le v območju kamnoloma, medtem ko bodo emisije druge PM10 »zelo nizke, precej pod mejnimi vrednostmi«.

Pri proučitvi ocene prašnih delcev in njenega zmanjšanja zaradi omilitvenih ukrepov ter izračunu širjenja prahu v okolje se pojavlja več pomislekov, da je količina prašnih delcev ocenjena na premajhnem območju, da je preveč zmanjšana, in da so upoštevani samo vetrovi do povprečne jakosti, ne pa tudi močnejši.

Dodaten pomislek se odpre ob oceni »skupne obremenitve« okolja s prašnimi delci, pri kateri je upoštevano še obratovanje cementarne, premične naprave za predelavo gradbenih odpadkov v

kamnolomu in prometa po okoliških obvoznicah. Če je v predhodni oceni emisij prašnih delcev navedeno »da ima kamnolom izjemno majhen prispevek k obremenitvi zraka s PM10 delci na območju«, je pri oceni skupne obremenitve zapisano da ima »Salonit Anhovo s kamnolomom in cementarno daleč največji prispevek k obremenjevanju zunanjega zraka z emisijami snovi v zrak. Ostali viri emisij v okolici posega so zanemarljivi (individualna kurišča stanovanjskih stavb, promet).« Ob tem pa je predvideno še povečanje količine proizvodnje klinkerja v cementni peči.

b. Vpliv povečanega izkoriščanja na hrup v okolju

V sklopu poročila je pripravljena ocena hrupa pri pridobivanju in zaradi transporta ter nato računsko ocena širitev hrupa v okolico. Ocena je pokazala, da bodo emisije hrupa pri najbližjih stanovanjskih objektih Rodež 7 in 7a, Rodež 10 in Gorenje Polje 6 še znotraj dovoljene vrednosti za III. območje (stanovanja v podeželskem naselju), od tega bodo najvišje pri stanovanjskem objektu Rodež 7 in 7a. Vpliv hrupa zaradi obratovanja kamnoloma je ocenjen kot »velik - ocena 3«.

Pri oceni »skupne obremenitve« okolja s hrupom (z vplivom cementarne, naprave za predelavo gradbenih odpadkov in prometa), je bilo izračunano, da bo emisija hrupa pri stanovanjskem objektu Rodež 7 in 7a presegala dopustne vrednosti. Pri tem poročilo navaja, da je to posledica bližine prometne ceste Ušnik - Plave, medtem ko obratovanje kamnoloma nepomembno vpliva na obremenitev s hrupom. Vpliv skupne obremenitve hrupa na okolje je ocenjen kot »zelo velik - 4«.

Pri proučitvi ocene hrupa se prav tako odpira pomislek, da niso bili upoštevani vsi viri hrupa v kamnolomu, ter da modelni izračun zaradi tega ne podaja realne ocene širjenja hrupa zaradi obratovanja kamnoloma.

c. Vpliv tresljajev pri razstreljevanju

V sklopu poročila je podana ocena povečane količin razstreliva zaradi večjega pridobivanja, tako da so se količine razstreliva v letu 2008 povečale za cca 40% (iz 119.264 kg na 170.000 kg). Poročilo podaja oceno, da »vpliv vibracij v času miniranja ... za najbližje sosednje objekte ne bo nastajal, ker se bo miniranje izvajalo v skladu z določili 183. člena Pravilnika o ... tehničnih ukrepih za dela pri razstreljevanju«.

Povečanje količine razstreliva iz 2008 za cca 40% se zdi premajhno, saj je predvideno povečanje pridobivanja glede na leto 2008 za 54%.

V dokumentaciji poleg tega ni zaslediti opisa, kako se bo izvajalo razstreljevanje za doseganje povečanih količin - ali s pogostejšim miniranjem enake moči, z enako pogostim miniranjem vendar na večji površini, ali kako drugače. Vpliv zaradi razstreljevanja ne bo enak današnjemu, tudi če bo razstreljevanje izvedeno z enako močjo in bodo tresljaji enako močni, kajti za pridobitev večjih količin bo v takem primeru potrebno razstreljevanje večjega območja, to pa pomeni daljši čas tresljajev. Ali pa bo potrebno bolj pogosto miniranje in s tem bolj pogosto tresenje tal in hiš v okolici. Oboje predstavlja dodaten vpliv na okoliške nepremičnine.

d. Vpliv uporabe nevarnih snovi in s tem povezana tveganja

Poročilo o vplivih na okolje ocenjuje, da je nevarnost izpustov nevarnih snovi, eksplozije razstreliva ali požara »neznatna - 1«.

Za povečano izkoriščanje se bo uporabilo več razstreliva kot leta 2008 (iz 119.264 kg na 170.000 kg), hkrati pa se zmogljivost skladišča razstreliva ne bo povečala. To pomeni da bodo transporti razstreliva toliko pogostejši. S pogostejšimi transporti pa prihaja do dodatnih tveganj v širši okolici (prometu...), kar v poročilu ni omenjeno.

Glede na občasne pojave gozdnih požarov v vročih poletjih (tudi zaradi samovžiga) ni nezanemarljiva niti možnost nastanka gozdnega požara. Če bi se zgodil, predstavlja dodatno veliko tveganje izrabljeno skladišče gum v območju kamnoloma. Obojega poročilo ne omenja.

e. Vpliv na krajino

Poročilo navaja, da se bo »vizualna izpostavljenost kamnoloma s posegom glede na obstoječe stanje zelo povečala, zlasti bo načrtovani poseg vplival na krajinsko sliko pri pogledih iz območja naselij na desnem bregu Soče (Gorenje Polje, Močila, Robidni Breg). Vpliv razširitve kamnoloma na krajino je ocenjen kot »velik - 3«.

Pri oceni »skupne obremenitve« poročilo dalje navaja, da sta cementarna Salonit Anhovo in obstoječ kamnolom prevladujoča elementa v krajini, ki rušita sicer močni simbolni pomen krajine Kanalskega, ter da se bo dominanca kamnoloma v krajinski sliki območja še povečala, česar se kljub sproti sanaciji izkoriščenih površin ne bo dalo bistveno zmanjšati. Vpliv skupne obremenitve je ocenjen kot »zelo velik - 4«.

Dejansko vizualna izpostavljenost kamnoloma ni izrazita le pri pogledih iz naselij na desnem bregu Soče. Še bolj izrazita in moteča je vizualna izpostavljenost iz ceste Nova Gorica - Tolmin pri prihodu iz smeri nove Gorice, ko se odpre prvi pogled na dolino in ko kamnolom kot velika rana v pobočju ustvari prvi vtis obiskovalcu o tem območju. Najbrž ta prvi vtis malokaterega obiskovalca stimulira k postanku v tem kraju in k spoznavanju tega kraja. Zaradi tega je ocena vpliva razširitve kamnoloma na krajino z oceno »velik -3« premila in je realnejša ocena »zelo velik - 4«.

Kljub visoki oceni negativnega vpliva na krajino v poročilu niso predvideni omejitveni ukrepi. Ob tem je pomembna še določba 21. člena OPPN, ki poleg glavne smeri izkoriščanja »od zgoraj navzdol« dopušča pridobivanje drugje v območju, če je to potrebno zaradi prilagajanje sestavi kamnine - s čemer je načeloma omogočeno tudi odpiranje površine na različnih delih kamnoloma. Na pripombe v času javne razgrnitve OPPN je bilo pojasnjeno, da se bo ta vidik podrobneje opredelil v nadaljnji dokumentaciji, vendar rudarski projekt in poročilo tega ne zajemata. Zaradi tega bi bilo potrebno v poročilo vnesti dodatne omejitve glede možnosti »razdrobljene površine« pridobivanja, ki bi vpliv na krajino še poslabšal.

f. Vpliv na človekovo nepremično premoženje

Poročilo ocenjuje da bo vpliv razširitve kamnoloma na človekovo nepremično premoženje »neznat - 1«. Pri »skupni obremenitvi« poročilo navaja da je sicer delujoči kamnolom vir vibracij, prašnih delcev in bistveno spreminja rabo tal, ter da tudi cementarna prekriva ravna zemljišča ob reki Soči in je zato poselitev umaknjena na obrobje doline - da pa kljub temu oba nudita delovna mesta ljudem v okolici in s tem delno povečujeta vrednost bivalnega okolja in nepremičnin v okolici, ter da se bo z razširitvijo kamnoloma zagotovila surovina za naslednjih 50 let delovanja cementarne. Zaradi sočasno delno pozitivnega in delno negativnega vpliva je tudi vpliv skupne obremenitve ocenjen kot »neznat - 1«.

Oceno poročila, da razširitev kamnoloma ne bo vplivala na zmanjšanje vrednosti nepremičnin, lahko glede na mnenje večine občanov v območju ocenimo za nerealno. V območju ni zaznati interesa po priseljevanju in ne povpraševanja po nepremičninah, večina ljudi, ki kupuje nepremičnino, si želi ustvariti dom v okoljih, ki so manj obremenjena in lepša.

Ob tem je potrebno poudariti, da tudi tehtanje med obremenitvami okolja in zagotavljanjem delovnih mest ni več tako »enoznačno«. Število delovnih mest, ki jih nudi Salonit Anhovo d.d., se stalno zmanjšuje in je v podjetju manjše od 200, v celotni skupini pa manjše od 400. Na račun takega števila delovnih mest ni več samoumevno pričakovati od cca 2 tisoč občanov v okolici, da bodo »solidarnostno« sprejemali povečane obremenitve okolja, vizualno degradacijo in zmanjšanje vrednosti svojega premoženja.

3. Drugo

Povečanje količine pridobivanja za 122% v primerjavi z letom 2013 odpira tudi nekaj širših vprašanj:

- Ali je bistveno večja količina mineralnih surovin potrebna zaradi 122% večje proizvodnje cementa - ali je morda namesto cementa predvidena bistveno večja proizvodnja klinkerja in oskrbovanje drugih bližnjih cementarn s klinkerjem?

V takem primeru se odpira vprašanje ali bo lokalna skupnost deležna precejšnjega izkoriščanja mineralnih surovin in precejšnjih obremenitev iz proizvodnje - na račun tega, da se bodo bližnja območja tem obremenitvam izognila - in ob tem, ko se bo finančni učinek tega izkoriščanja lahko

(zakonito in legitimno) preli k lastniku izven tega območja? Kaj bo v takem primeru temu območju ostalo po desetletjih izkoriščanja v zameno za tako (v prisposobi) »kolonialno« vlogo?

- Ali se morda povečana proizvodnja klinkerja načrtuje tudi z namenom čim daljšega obratovanja cementne peči - in s tem čim večjega možnega obsega sosežiganja odpadkov? Ali bo torej povečanju količine proizvodnje klinkerja sledil tudi zahtevek podjetja za dovoljenje za povečanje količine odpadkov, ki se lahko sosežigajo v cementni peči?

Teh vprašanj ni mogoče zavrniti z argumentom, da naj bi bila to stvar poslovanja samega podjetja. Mineralne surovine so po Zakonu o varstvu okolja opredeljene kot neobnovljiv »naravni vir«, s katerim se po Strategiji prostorskega razvoja Slovenije »zagotavlja samooskrba države in neodvisnost od tujih virov«, zato je potrebno z njimi gospodariti tako, »da je zagotovljena uravnotežena oskrba ter ohranjena dostopnost do njih za prihodnje generacije«. Z osnutkom Državne rudarske strategije pa je določeno, da je cilj gospodarjenja z naravnimi viri »tudi ohranjanje dostopnosti naravnih virov prihodnji generaciji po načelih trajnostnega razvoja« - zaradi česar je potreben pri njihovem izkoriščanju »premislek glede na dejanske potrebe po pridobivani surovini na lokalnem oz. širšem nivoju«.

Za lokalno skupnost pa so ta vprašanja pomembna tudi zato, ker lahko bistveno vplivajo na njeno okolje in življenje, s tem pa tudi na smer razvoja v prihodnje. Občinski svet bi zato moral v prihodnje opraviti razpravo tudi o teh širših vprašanjih.

VI. PREDLOG SKLEPOV

Občinskemu svetu se predlaga sprejem naslednjih sklepov:

1. Občina naj v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja opozori Agencijo RS za okolje o določbi 40. člena Odloka o podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za kamnolome Rodež in Perunk (Uradni list RS 22/09) ter na tej podlagi uveljavlja položaj stranke v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja.
Občina naj o obveznostih iz tega člena opozori tudi Ministrstvo za infrastrukturo, ki naj to določbo OPPN upošteva v postopku priprave koncesijske pogodbe.

Občina naj Agencijo RS za okolje in Ministrstvo za infrastrukturo opozori tudi na razhajanje med količinami pridobivanja, ki so bile obravnavane pri pripravi OPPN in okoljskega poročila ter sedaj predvidenimi bistveno večjimi količinami. Te odpirajo vprašanje skladnosti predvidene količine pridobivanja s prostorskim aktom. Agencija in ministrstvo naj pred odločitvijo o izdaji okoljevarstvenega soglasja in pred podpisom koncesijske pogodbe tudi preverita, ali je predlagana količina pridobivanja 2.000.000 t/leto v primerjavi s količino 900.000 t/leto v letu 2013 upravičena in skladna z načeli trajnostnega izkoriščanja mineralnih surovin, opredeljeni v Strategiji prostorskega razvoja Slovenije in predvideni v osnutku Državne rudarske strategije. Ob tem, ko je razumljivo pričakovanje podjetja, da mu bo zagotovljena mineralna surovina za proizvodno cementa, ni upravičena bistveno večja količina izkoriščanja, ki bi iz okolja črpala neobnovljiv naravni vir za druge namene.

2. Občina naj posreduje Agenciji RS za okolje pripombe in pomisleke, ki so podani v poglavju V. 2. tega gradiva k poročilu o vplivih na okolje, ter zahteva, da se presoje posameznih vplivov na okolje dodatno proučijo in dopolnijo, predvsem pa posledično ponovno oceni skupna obremenitev okolja. K dopolnjenemu poročilu mora imeti občina kot stranka v postopku možnost ponovne izjasnitve.
3. Občinski svet naj v prihodnje opravi poglobljeno razpravo o dolgoročnih proizvodnih in razvojnih načrtih podjetja in skupine Salonit Anhovo d.d., predvsem o njihovih okoljskih in prostorskih vidikih, in o njihovem vplivu na prihodnji prostorski in bivanjski razvoj lokalne skupnosti.

Pripravil:
Božidar Rustja
strokovni sodelavec občine

Župan:
Andrej Maffi



Priloga: Grafična priloga iz poljudnega povzetka Poročila o vplivih na okolje- prikaz obstoječega stanja okolja in poenostavljene grafične predstavitev prostorskih značilnosti posega in njegove umeščenosti v okolje

